

Ungdommens Miljøskute

Prosjektfondrapport til Natur og Ungdoms landsmøte 2025

Bakgrunn:

Landsstyret opprettet i 2006 et prosjektfond, for å kunne sette i gang større prosjekter som man ellers ikke ville hatt råd til. Prosjektene det bevilges penger til skal gi Natur og Ungdom og miljøkampen et politisk og/eller et organisatorisk løft. Det finnes egne retningslinjer for bruk av fondet.

I 2021 innvilget landsmøtet søknad fra Sentralstyret til prosjektfondet for prosjektet *Ungdommens Miljøskute*, som ble gjennomført sommeren i 2023. Prosjektet fikk bevilget 1 000 000 kroner, med mål om at dette kunne tilbakebetales ved støtte fra eksterne støtteordninger. Målet med prosjektet var å bygge enkeltaktivister, og gi de kompetanse og motivasjon å ta med tilbake til lokallagene sine, og evnene til å dele den kunnskapen for å styrke miljøkampen lokalt. Prosjektet gikk ut på å seile langs norskekysten med Seilskipet Sørlandet, og besøke ulike havner underveis. I tillegg innebar prosjektet et undervisningsopplegg underveis i seilasen.

Gjennomføring:

Prosjektet gikk ut på at Natur og Ungdom leide Seilskipet Sørlandet i litt under en måned og seilte langs norskekysten med omtrent 120 klimaengasjerte ungdommer. Seilasen var delt opp i to etapper; første etappe fra Kristiansand til Ålesund, med stopp innom Stavanger og Verving, og andre etappe ned igjen fra Ålesund til Fredrikstad, med stopp innom Bergen og Arendal.

I alle havnene miljøskuta var innom arrangerte vi åpne arrangementer der vi enten inviterte de lokale om bord eller besøkte befolkningen i havnen. Arrangementene var: Åpningsseremoni i Kristiansand, Panelsamtale om grønn omstilling i Stavanger, Sjømatbord for Førdefjorden i Vevring, Demonstrasjon for rene fjorder og konsert i Ålesund, Kokkekamp med lokalfisket sjømat i Bergen, Improteater for Fjordsøksmålet i Arendal og Åpen skute med temastands i forbindelse med skutefestivalen Tall Ships Races i Fredrikstad. Vi satt sammen et variert utvalg av ulike typer arrangementer i havnene for å la deltakerne erfare ulike måter miljøbevegelsen kan sette fokus på sakene vi jobber med. I tillegg ønsket vi å unngå at prosjektet skulle oppleves altfor alvorstungt for deltakerne, ved å arrangere morsomme aktiviteter som kokkekamp, konsert og improteater. På denne måten kombinerte vi målet om å vise deltakerne hvordan de kan bruke sitt engasjement med målet om å begrense determinisme og fremtidsangst hos den unge miljøbevegelsen. I tillegg inviterte vi om bord både fagpersoner, lokalbefolkning og kunstnere til å fortelle om sakene fra sitt perspektiv, slik at deltakerne satt igjen med økt kunnskap og økt forståelse for ulike perspektiv. Deltakerne deltok i gjennomføringen og planleggingen gjennom å lede panelsamtaler, sitte i debatter, rigge opp lydutstyr og andre praktiske/tekniske oppgaver, produsere innhold på sosiale medier, henge opp plakater, male banner og plakater, så på stands og fortelle om en sak og ha musikalske innslag.

Vi hadde interne aktiviteter for deltakerne i noen av havnene. Deltakerne på begge etapper fikk blant annet prøve seg på å fridykke og fikk ta et nærmere blikk på naturen og artene som

lever i fjæra sammen med biologer. Under fridykkingen var deltakerne fordelt på grupper som rullerte på fire ulike poster. På en post gjennomførte deltakerne undervisningsopplegg fra den pedagogiske programplanen, på en post ble de med en marinbiolog ut i fjæra og hadde konkurranse om hvem som klarte å finne flest arter, på en post fikk deltakerne prøve å fridykke og på den siste posten fikk de velge mellom å male banner eller slappe av.

Om bord på Seilskipet Sørlandet deltok man på et undervisningsprogram som ble gjennomført av 7 gruppeledere fordelt på tre grupper. Undervisningen baserte seg på et pedagogisk program som ble satt sammen av en pedagogisk prosjektleder. Undervisningen ble gjennomført med mål om å videreformidle og utveksle erfaring, saker og strategier for demokratisk påvirkning i en generasjon som i stor grad er preget av tre år med pandemi og restriksjoner.

Deltakerne gjennomførte skipsvakter om bord på seilskipet under hele seilasen. Da vi først kom ombord, hadde mannskapet på Fullriggeren Sørlandet opplæring med alle deltakerne om hvordan skuta er satt sammen og hvilke ruter man skal følge, samt hva man gjør når man har skipsvakt. Vaktene var delt opp mellom tre grupper og satt opp i et 4-8-4-8 system, dvs. 4 timer på vakt, etterfulgt av 8 timer pause. Vaktene varte fra klokka 04-08 og 16-20, 08-12 og 20-00, og 00-04 og 12-16. Om natta ble deltakerne som skulle på vakt vekket av forrige vaktlag. Der fikk de lære om sjømannskap og oppleve å samarbeide om å komme seg fremover ved hjelp av naturkreftene.

Deltakelse:

Tall på påmelding

160 påmeldte (55 plasser per etappe + venteliste)

Excelskjemaet legger ikke inn informasjonen til alle deltakerne når det lages statistikk, men anser dette om et representativt utvalg:

Medlem av NU

Ja: 81%

Nei: 19%

Til sammen antall i statistikken: 85

Tilknytning til lokallag/verv

Ja: 53%

Nei: 47%

Til sammen antall i statistikken: 94

Resultater:

Tre av deltakerne som var med på Miljøskuta startet opp nye lokallag i Natur og Ungdom etter de deltok på prosjektet, og flere har engasjert seg i allerede eksisterende lokallag. Dette viser oss at prosjektet har hatt en positiv påvirkning på lokalt miljøengasjement, og at det har bidratt til å styrke organisasjonen.

Et sentralt resultat av prosjektet har vært at miljøengasjerte ungdommer har fått lære av hverandre, og fått sterkere verktøy for hvordan de kan engasjere seg i sitt lokalmiljø. Disse klima- og miljøambassadørene kan bruke kunnskapen de har tilegnet seg i lokale saker og

bidra til å opprettholde sterke lokale miljøbevegelser. Vi så at mange av deltakerne opplevde mestringsfølelse i forbindelse med arbeidet på skipet, blant annet da de klatret i riggen, pakket seil og deltok på store manøver. Et resultat av at deltakerne fikk arbeide med å styre seilskipet Sørlandet.

I etterkant av prosjektet sendte vi ut evalueringsskjemaer til alle deltakerne og gruppeledere med spørsmål om tilbakemeldinger til blant annet det pedagogiske programmet, aktivitetene om bord, de åpne arrangementene i havnene, det sosiale samholdet, prosjektledelsen og Natur og Ungdom og hvordan de opplevde skipsvaktene. Vi fikk både tilbakemelding om at deltakerne hadde hatt en veldig fin tur og følt på positivt sosialt samhold, og at de lærte mye om klimakampen og miljøsakene som var tema for turen. På spørsmål om hvor nyttig undervisningsprogrammet var for å utvikle ens engasjement på en skala fra 1-5, svarte gjennomsnittet 4,11. 100% svarte ja på spørsmål om Natur og Ungdom burde arrangere et liknende prosjekt igjen.

Flere av deltakerne fikk oppslag i sine lokalaviser eller fikk delta på radio- og tv-sendinger underveis og i etterkant av seilassen. Vi lagde også en halvtimes lang video fra seilassen, og produserte jevnlig innhold på sosiale medier underveis i seilassen. Noen av deltakerne skrev reisedagbøker som ble publisert på Natur og Ungdoms nettsider.

Dette prosjektet har gitt Natur og Ungdom tro på egen evne til å gjennomføre større arrangementsprosjekter som planlegges over tid. Suksessen i prosjektet vil være til inspirasjon når organisasjonen ønsker å gjennomføre andre prosjekter som går utenfor det organisasjonen pleier å gjøre. De som var med på å organisere prosjektet har tilegnet seg uvurderlig kunnskap og erfaring om alle hensyn man må ta når man arrangerer større prosjekter med mange ungdommer, hvordan en bør strukturere arbeidet for å forsikre at alt blir gjort i tide, samarbeid med andre og ledelse underveis i seilassen. I tillegg har prosjektet gitt flere erfaring med å forvalte større pengesummer, føre budsjett og regnskap og ta ansvar for å sørge for at prosjektet blir gjennomført innenfor retningslinjene til organisasjonen og støtteordningene vi har fått midler fra.

Økonomi:

Vi endte med å bruke 213 697 kroner av de tildelte midlene fra prosjektfondet. Dermed vil vi tilbakebetale 786 303 kroner til fondet. Øvrige utgifter som ikke ble dekket av prosjektfondet fikk vi innvilget eksterne støtteordninger til. Vi fikk bevilget penger fra Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner – LNU (300 000 kroner), Erasmus (59 850 euro), Grieg Foundation (1 000 000 kroner), Sparebankstiftelsen (1 863 000 kroner) og Energy Transition Foundation (781 782 kroner).

Regnskap:

Budsjettert

Brukt

Resultat

LNU 60 000 til overhead	60000	
LNU 140000 kr skipsleie	140000	
LNU 100 000 kr til arrangement i havn	100000	
LNU total	300000	0

Erasmus 8100 euro til reisekostnader	93195	
Erasmus skipsleie 47 259 euro	542845,8	
Erasmus total	636040,8	-16593,3
Grieg 1 mill	1 000 000	0

SBS 27000 6 regionale og et nasjonalt arrangement	286 720	
SBS 50000 Foredragkampanje	50 000	
SBS Overhead 243 000	243000	
SBS 500 000 skipsleie	500000	
SBS 400 000 kr til arrangementer i sammenheng med miljøskuten og skipsleie	383 280	
SBS ansatte 400 000 kr	400000	
SBS Total	1 863 000	0

Underskudd som dekkes av Natur og Ungdoms prosjektfond	-213 697	
---	-----------------	--

Energy Transition Foundation (ETF)	781782	0
---	---------------	----------

Konklusjon:

Prosjektet ble utført i tråd med de rammene landsmøtet satte da de innvilget søknaden til prosjektfondet.